

Srebrna ekonomija in vseživljenjsko učenje

Če želimo, da bo družba, ki je dolgoživa, prenesla vse izzive, ki jih ta dolgoživost prinaša, se mora vsak posameznik v vseh obdobjih življenja vključevati v izobraževanje in učenje. Še zlasti to velja za obdobje odraslosti. Z obnavljanjem starega in pridobivanjem vedno novega znanja si omogočamo delovanje na delovnem mestu, doma, v družbi in drugje. To je koncept vseživljenjskega učenja, ki naj nam bo glavno vodilo pri razvoju posameznika, še bolj pa pri razvoju družbe v celoti.

V osnutku Strategije dolgožive družbe je poudarjeno stalno izpopolnjevanje veščin za večjo prilagodljivost posameznika na delovnem mestu in zaposljivost ter vključenost starejših v vseživljenjsko učenje oziroma usposabljanje. To je pomembno za njihovo delovno aktivnost in produktivnost na delovnem mestu. Rezultati raziskave PIAAC, ki je merila kompetence odraslih, jasno kažejo, da imajo odrasli v Sloveniji težave z reševanjem problemov v tehnološko bogatih okoljih, kar pa otežuje prilagajanje spremembam, ki jih na delovnem mestu prinaša digitalizacija.

Problem, povezan z vključevanjem v vseživljenjsko učenje, je ta, da se manj izobraženi vključujejo manj kot izobraženi. Z različnimi vzpodbudami želimo v izobraževanje vključiti predvsem manj izobražene starejše zaposlene, katerih delovna mesta so zaradi napredka tehnologije in delovnih procesov ogrožena. Menimo, da samo z neprestanim izpopolnjevanjem in usposabljanjem za potrebe trga dela lahko zagotovimo, da bodo posamezniki lahko sledili toku časa in toku družbe.

V lanskem letu je Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport pričelo z izvajanjem javnega razpisa za pridobivanje temeljnih in poklicnih kompetenc v letih od 2016 do 2019. V tem projektu želimo doseči starejše odrasle, ki imajo zaradi podaljševanja delovne dobe pred seboj še kar nekaj let dela, hkrati pa zaradi nizke usposobljenosti že sedaj težko ohranjajo delovna mesta. Izvajalci programov za pridobivanje temeljnih in poklicnih kompetenc skupaj z delodajalci poiščejo najustreznejši program in tudi najustreznejšo skupino udeležencev v podjetjih, torej tiste, ki izobraževanje najbolj potrebujejo.

Gre za programe usposabljanja za življenjsko uspešnost, slovenščino, začetno integracijo priseljencev, programe splošnega neformalnega izobraževanja, programe digitalnega opismenjevanja. Po prvem letu izvajanja izvajalci poročajo, da je odziv na terenu dober in da se v programe resnično vključujejo udeleženci, ki jim ti programi koristijo. Cilj projekta je, da se v treh letih vključi okoli 17.000 udeležencev, za to pa je namenjenih 11.400.000,00 EUR.

S tem projektom je tesno povezan tudi Javni razpis za financiranje dejavnosti informiranja in svetovanja ter za ugotavljanje in vrednotenje neformalno pridobljenega znanja v letih od 2016 do 2022. Cilj je je izvajati dejavnost informiranja in svetovanja pred vključitvijo, med in po končanem izobraževanju oziroma usposabljanju, kar vključuje tudi postopke ugotavljanja in vrednotenja neformalno pridobljenega znanja. S svetovanjem želimo spodbuditi posameznike k nadaljevanju izobraževalne poti, bodisi za potrebe trga dela, bodisi za osebno rast in zadovoljstvo. V šestih letih naj bi se vključilo 20.000 ljudi, za to je namenjenih 9.500.000,00 EUR.

Enako pomembno kot poklicno je tudi splošno izobraževanje, ki prispeva k razvoju osebnih potencialov, splošni kulturni razgledanosti in opolnomoča ljudi za upravljanje pogojev lastnega življenja ter tudi za aktivno družbeno in politično participacijo.

S sofinanciranjem programov študijskih krožkov, univerz za tretje življenjsko obdobje, promocije vseživljenjskega učenja, pa tudi strokovnega dela združenj in društev, ki delujejo na področju izobraževanja odraslih, prispevamo k razvoju posameznika in družbe v celoti. To še naprej ostaja del Letnega programa izobraževanja odraslih, ki ga vsako leto sprejme Vlada Republike Slovenije.

Načrtna vlaganja v področje splošnega izobraževanja lahko posredno in z ustrezno razvitimi podpornimi dejavnostmi največ prispevajo k premoščanju družbenih, medgeneracijskih in prostorskih razlik, socialni vključenosti, aktivnemu državljanstvu in strpnosti do drugačnosti, dolgoročno pa prispevajo tudi k dvigovanju izobrazbene ravni prebivalstva.